

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ЛІТОЛОГІЇ ТА МІНЕРАГЕНІЇ ОСАДОВИХ БАСЕЙНІВ УКРАЇНИ І СУМІЖНИХ ТЕРИТОРІЙ

І. Наумко

*Інститут геології і геохімії горючих копалин НАН України
79053 м. Львів, вул. Наукова, 3а
e-mail: igggk@mail.lviv.ua*

Міжнародна наукова конференція на таку тему відбулася 4–6 листопада 2008 р. у м. Києві з нагоди ювілейної дати – 90-річчя від часу заснування 1918 р. Національної академії наук України. Її організували Національна академія наук України, Відділення наук про Землю НАН України, Український літологічний комітет НАН України, Інститут геологічних наук і Відділення морської геології та осадового рудоутворення Національного науково-природничого музею НАН України, Геологічний інститут Російської академії наук та Міжвідомчий літологічний комітет.

Організаційний науковий комітет конференції: Є. Шнюков, П. Гожик, Ю. Гаврилов, В. Геворк'ян, П. Загороднюк, П. Заріцький, Є. Ларченко, О. Лукін, О. Митропольський, М. Павлюк, М. Панін, Т. М. Перит, Ю. Сеньковський, Д. Хрушов, В. Шевчук, О. Япаскорт, С. Шехунова.

У конференції взяло участь понад 60 спеціалістів з науково-дослідних установ, вищих навчальних закладів, виробничих геологічних організацій України, Польщі, Росії, зокрема, два академіки, чотири члени-кореспонденти та один іноземний член НАН України, члени галузевих академій, доктори і кандидати наук.

Колективи геологічних установ м. Львова були представлені лише працівниками Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України: Г. Гавришків, Ю. Гаєвська, канд. геол.-мін. наук В. Гнідець, канд. геол.-мін. наук К. Григорчук, д-р геол.-мін. наук, проф. В. Ковалевич, канд. геол.-мін. наук Ю. Колтун, канд. геол.-мін. наук М. Матрофайло, д-р геол. наук І. Наумко, канд. геол.-мін. наук А. Побережський, канд. геол. наук Н. Радковець, чл.-кор. НАН України, проф. Ю. Сеньковський, Я. Яремчук. Зазначимо, що за підтримки адміністрації Інституту в роботі конференції взяло участь багато молодих науковців (фото 1).

Конференцію відкрили співголови Організаційного наукового комітету – академіки НАН України Є. Шнюков і П. Гожик.

Конструктивному обговоренню питань, передбачених програмою конференції, сприяли численні доповіді на чотирьох пленарних засіданнях.

Тон виступам з фундаментальної проблеми “Загальні проблеми літогенезу” на першому пленарному засіданні 4 листопада 2008 р. тематично задали замовні доповіді Є. Шнюкова на тему “Літологічні дослідження в Україні: основні ре-

зультати, головні напрямки і перспективи розвитку” (співавтори П. Гожик, О. Митропольський, Д. Хрущов), В. Геворк'яна – “Учення В. І. Вернадського про біосферу і його роль у сучасній теоретичній літології (до 145-річчя від дня народження)”, О. Лукіна – “Проблеми нафтогазової літології”, Ю. Гаврилова – “Аноксичні басейни Північно-Східного Перитетису у мезозої-кайнозої”, Ю. Сеньковського – “Карпато-Чорноморська континентальна окраїна Тетису. Океанічні безкисневі події” (Ю. Колтун, М. Шаповалов) (фото 2). На інших аспектах цієї проблеми у виступах наголосили: В. Ковалевич – “Вікові зміни складу морських евапоритів як відображення глобальної еволюції геологічних процесів у фанерозойській історії Землі” (Т. Перит, С. Вовнюк), І. Наумко – “Вплив глибинного високо-температурного флюїду на літосинтез у земній корі” (Й. Сворень) та С. Ольштинський – “Загальні проблеми удосконалення літологічної термінології”.

Учасники конференції – працівники Інституту геології і геохімії горючих копалин НАН України (м. Львів) у залі засідань конференції.

На другому пленарному засіданні 4 листопада 2008 р. тематику “Регіональні проблеми літології” всебічно схарактеризували у виступах Т. Перит – “Фації ламінованих баденських гіпсів у Кудринцях над Збручем (Західна Україна)” (Д. Перит, А. Побережський) (фото 3), Ю. Колтун – “Еволюція чорносланцевих товщ та генерація вуглеводнів у межах давньої континентальної окраїни Тетису (Українські Карпати та суміжні території)”, В. Бахмутов – “Літологія і палеомаг-

нетизм стрічкових глин” (В. Євзеров, В. Колька), В. Гнідця – “Біолітофаціальна циклічність та особливості седиментогенезу верхньокрейдових нашарувань Каркінітсько-Північнокримського прогину” (К. Григорчук, Л. Баландюк), Ю. Гаєвська – “Літолого-фаціальна мінливість середньоміоценових відкладів Українських Карпат” (І. Попп), Г. Ключина – “Літолого-мінералогічне дослідження олігоценових відкладів північно-західного шельфу Чорного моря з метою кореляції”, Г. Компанець – “Міграція міді в корах вивітрювання біотитових гнейсів центральної частини Українського щита” (О. Шестаков, Л. Мороз), В. Нестеровський – “Дослідження сезонних мінералів грязьових вулканів Керченського півострова” (М. Деяк).

Виступ члена-кореспондента НАН України, професора Юрія Сеньковського на конференції.

Тематику “Корисні копалини осадових формацій” на третьому пленарному засіданні 5 листопада 2008 р. вдало висвітлили доповіді Є. Шнюкова – “Газовіддача (газовий вулканізм) Чорного моря” (В. Старостенко, П. Гожик), М. Ковальчука – “Золотоносність осадових утворень фанерозою України”, А. Первуніної – “Про класифікацію шунгітоносних порід палеопротерозою Карелії” (М. Філіппов), В. Макогона – “Фаціальні типи та зональність візейських нафтогазоносних відкладів центральної частини ДДЗ”, В. Огара – “Про генезис карбонатних порід мекроволноваської серії (нижній карбон Південно-

го Донбасу)”, С. Мачуліної – “Накладені процеси і вторинна мінералізація в вуглецево-теригенно-карбонатній формації південної окраїни Донбасу”, В. Мацуя – “Проблеми прогнозу нових промислових типів розсипищ янтарю-сукциніту” (Є. Мельник, В. Єфименко), Д. Хрущова – “Цифрові структурно-літологічні моделі осадових формацій: методологія, принципи побудови і можливості використання” (А. Лобасов, Л. Галецький, М. Ковальчук, Є. Ремезова, Ю. Кирпач).

Виступ іноземного члена НАН України, професора Тадеуша Марека Перита (Польща) на конференції.

Доповіді на четвертому пленарному засіданні 5 листопада 2008 р., які продовжили тематику “Регіональні проблеми літології”, виголосили: Я. Яремчук на тему “Мінеральний склад глин кам’яної солі міоценових евапоритів Карпатського регіону України” (С. Гринів), Н. Радковець – “Ранньокрейдовий епіпелагічний седиментогенез у межах Східнокарпатського сегмента давньої континентальної окраїни Мезотетису” (О. Щерба), К. Сєдасва – “Літогенез моногенетичних (барових) пісковиків кам’яної світи середнього карбону (C₂⁵) Донецького басейну”, А. Рябуха – “Карбонатні породи крейди північно-західного шельфу Чорного моря і їх нафтогазовий потенціал”, У. Селівачова – “Типізація карбонатних новоутворень дренажно-штольневіх систем м. Києва”, В. Шульга – “Перші ознаки процесів карбонатного вуглеутворення у Львівсько-Волинському басейні” (І. Костик, М. Матрофайло, М. Король), Д. Хрущов – “Бар’єрні властивості геологічного

середовища” (Р. Белевцев, В. Бублясь, І. Черевко, Ю. Кирпач), Л. Босевська – “Кореляційно-літологічний аналіз внутрішньої будови Солотвинського діапіру з метою оцінки бар’єрних властивостей соляного масиву”.

Низку доповідей виставлено на стенди. Серед них найцікавішими були такі: “Електронномікроскопічне вивчення верхньоюрських криптокристалічних вапняків Передкарпатського прогину в контексті їхнього генезису” (М. Мороз, П. Мороз, В. Пермяков), “Літологічні особливості теригенної червоноколірної (картамишової) формації (південно-східна частина Дніпровсько-Донецької западини)” (С. Шехунова, О. Шевченко, С. Мачуліна), “Методика використання седиментографа Mastersizer 2000 для гранулометричного аналізу й питання інтерпретації отриманих результатів” (С. Стадніченко, В. Подоба), “Новоутворені сезонні мінерали Бурулькайського грязьового вулкана (Керченський півострів)” (М. Деяк), “Парагенези глинистих мінералів у соляних породах Передкарпатського прогину” (Я. Яремчук, С. Гринів), “Петрографія палеоценових відкладів “екзотичних скель” Скибової зони Українських Карпат” (Г. Гавришків) тощо.

У дискусії на завершальному пленарному засіданні 5 листопада 2008 р. виступили В. Шульга, І. Наумко, Ю. Гаврилов, Д. Хрущов, Є. Шнюков, які наголосили на належному науковому рівні конференції та необхідності й надалі проводити такі форуми вчених, висловили подяку членам Оргкомітету й особливо вченому секретареві С. Шехуновій за докладення чималих зусиль у поновлення, організацію та проведення конференції, сприяння доброму настроєві та насназі всіх учасників конференції на нові творчі звершення. У підсумку було ухвалено проводити міжнародні наукові конференції з актуальних проблем літогенезу і мінерагенії осадових басейнів України та суміжних територій з періодичністю один раз у два–три роки.

MODERN PROBLEMS OF LITOLOGY AND MINERAGENIE SEDIMENTARY POOLS OF UKRAINE AND CONTIGUOUS TERRITORIES

I. Naumko

*Institute of geology and geochemistry of combustible minerals NANU
79053 Lviv, Naukova Str., 3a
e-mail: igggk@mail.lviv.ua*